

MUUSIKA

1. „Mõmmi ja aabitsa“ mõju praeguste täiskasvanute identiteedi kujunemisele on võimatu üle hinnata. Lastelavastus on loodud Heljo Männi jutustuse "Karu aabits" (1971) põhjal. Saade oli eetris Eesti Televisioonis aastatel 1973–1976. Sarja lavastaja oli Kaarel Kilvet, režissöör Tiiu Vahi, kunstnik Gunta Randla ja muusika autor Tõnis Kõrvits.

„Mõmmile ja aabitsale“ muusika loonud helilooja Tõnis Kõrvits on muusika kirjutamist meenutanud nii: „Mõmmi ja aabitsa“ laulude kirjutamine oli omamoodi proovikivi, sest lastesaadete muusikas ei tohtinud tol ajal kasutada ..... ja .....

Milliseid traditsioonilisi saateansamblipille ei tohtinud Tõnis Kõrvits kasutada?

KIRJANDUS

2. Selle Eesti poetessi elukäiku analüüsid on nii mõnedki kirjandusloolased avaldanud arvamust, et tema õnnetus oli abielu saksastunud lätlasega.

Nimetage selle poetessi ja tema abikaasa nimed!

MUUSIKA

3. Laulab tuntud Eesti lauljatar. Laulu esitamise ajal oli ta 10-aastane. Kes?

Ta on pärit Kilingi-Nõmmelt, osalenud paljudes muusikalides ning saanud kahel korral (2003 ja 2006) Eesti Muusikaauhindade jagamisel parima naisartisti auhinna.

<http://www.youtube.com/watch?v=xnTKXfHMhN8>

VARIA

4. Mis ühendab inimesi piltidel?

KIRJANDUS

5. Küsi Eesti kirjanikku.

Mõned faktid tema kohta (kes annab õige vastuse ära pärast esimest kahte fakti, saab lisapunkti):

- On kasutanud pseudonüümi Samuel Kirotaja.
- On veendunud vabatarkvara kasutaja.
- Oma suhtumist eesti keele tema arvates liigsesse normeerimisse on ta väljendanud mõnel perioodil keeldumisega selles keeles kirjutada, kasutades eesti keele mitmeid teisi keeli.
- Oma raamatus „Kevad kahel ranniku ehk Tundeline teekond Ameerikasse“ nimetab ta Ameerika kultuuri palaganikultuuriks.

MUUSIKA, KUNST

6. See muusik on kõige rohkem tuntud White Zombie algkoosseisu kitarristina. Ta tegutseb ka kunstnikuna. Tema maailmakuulus vend on vastupidi tuntud eelkõige kui kunstnik, kuid aeg-ajalt tegutseb ka muusikuna. Nimetage vendade täisnimed!

VARIA

7. Kõik Eesti ametlikud asulanimed on omastavas käändes, välja arvatud üks, mis on nimetavas käändes. Eelmise Eesti vabariigi ajal taheti ka see muuta omastavakujuliseks, kuid seda siiski ei tehtud. Millise kohanimega on tegu?

KULTUUR, TEADUS

8. Küsitavat Eesti teadlast (1912-2010) on nimetatud ka relatiivsusteooria maaletoojaks. Tema tütardeks on TTÜ meresüsteemide instituudi professor Sirje Keevallik ja TÜ füüsika instituudi teoreetilise füüsika labori juhataja vanemteadur Piret Kuusk. Tema vend oli üks kuulsamatest eestlastest oma spordialal. Kellest käib jutt?

VARIA

9. Kõik teavad Juri Gagarinit, nõukogude kosmonauti, kes 12. aprillil 1961 sooritas Vostok 1 pardal maailma esimese kosmoselennu. Kui kaua kestis Juri Gagarini lend?

Täpne vastus annab 2 punkti. Vastus, mis erineb õigest vastusest kuni 10% annab 1 punkti.

LOODUS

10. Kaks fakti ühe vilja kohta:

- See on tiheda punase koorega sidrunist veidi suurem (5-12 cm) läbimõõduga mari.
- Ta sisaldab umbes 600 seemet.

Millisest viljast käib jutt?

Kiireim vastaja (st see, kes kirjutab vastuse paberile ja tõstab käe paberiga üles) saab 3 punkti.

VARIA

11. Kuigi Eestis peetakse kasiinodeks ka mänguautomaadisaale, siis traditsioonilises mõttes ei ole need siiski kasiinod. Igas päris-kasiinos on lisaks mänguautomaatidele mängulauad, kus saab mängida krupjee e diileri vastu või vahendusel. Kuid üheski kasiinos ei ole kunagi kaht asja. Küsimuse koostajad on tähele pannud, et huvitaval kombel ei ole neid asju sageli ka suurte marketite müügisaalides... Nimetage need kaks asja!

AJALUGU

12. Nähtavasti on kõik kuulnud väljendit „Potjomkini küla“, mida kasutatakse siis, kui ilustatud fassaadi abil kellelegi valemuljet püütakse jätta. Kellele ja kuhu tegi vürst Grigori Potjomkin ringsõidu, mille eel lasi ta püstitada külade makette, et jätta muljet tihedalt asustatud üldise heaoluga piirkonnast?

SPORT

13. Selle itaallase sportlase ja poliitiku nimel püsis 17 aastat ühe spordiala maailmarekord, kusjuures Euroopa rekord kehtib seniajani. Nimetage see sportlane ja tema spordiala täpne nimetus!

GEOGRAAFIA

14. See linn asub jõe ääres. Seal elab umbes 8% asukohariigi elanikest. Linna elanikest 14% (mõnedel andmetel 20%) on moslemid. Linna on esmakordselt mainitud 1147. Selle linna vanim ülikool asutati 1755. aastal. Mis linnast on jutt?

SPORT

15. Üleliiduline kehakultuurikompleks "Valmis tööks ja NSV Liidu kaitseks" (lühendatult VTK) oli NSV Liidus kasutatud kehakultuuri treeningprogramm, mis seati sisse 11. märtsil 1931 ning eksisteeris kuni NSV Liidu lagunemiseni. VTK oli täienduseks üleliidulisele ühtsele spordiklassifikatsioonile. Kui spordiklassifikatsioon kehtestas järgunormid sportlastele, siis VTK normid puudutasid sisuliselt kõiki NSV Liidu kodanikke. Aastaks 1976 oli välja antud 220 miljonit VTK märki, aastal 1986 oli normitäitjaid 33,9 miljonit. Kellele anti välja esimene VTK märk?

VÄLISPOLIITIKA, GEOGRAAFIA

16. Millises Euroopa riigis oli territooriumide taasühendamise ministeerium, mis hea tahte ja pingete vähendamise eesmärgil on tänaseks muudetud lepitusministeeriumiks? Konflikt, mille tõttu tekkis sellise ministeeriumi loomise vajadus, on lahendamata.

SPORT

17. See Eesti spordikommentaator peab oma trumbiks häält; ta tegutseb ka ooperilauljana. Koos Tallinna Kammerorkestri ja Kammerkooriga Voces Musicales esineb ta ühe solistina (bass) näiteks selle aasta viimasel päeval aastalõpukontserdil Estonia kontserdisaalis. Kes?

POLIITIKA

18. Kolm perekonnanime esineb praeguse Riigikogu liikmete hulgas kaks korda, st Riigikogus on kolm sama perekonnanimega paari. Nimetage need perekonnanimed!

2 õiget – 1 punkt. 3 õiget – 2 punkti

SPORT

19. Küsitav on oma ala parim sportlane maailmas 20. sajandil. Tema nimel on 7 maailmameistrivõistluste kulda ja 2 hõbedat. Kogu karjääri vältel jäi ta truuks oma spordialal vajalike vahendite Eestis toodetud margile. Kellest käib jutt?

LOODUS

20. Milline praegu Eestis vägagi arvukas loom kadus Eestimaa pinnalt rohke küttimise tagajärjel 1841. aastaks ja toodi Eestisse jälle 1957. aastal?

VASTUSED

1. Trumm ja kitarr. 2 p
2. Lydia Koidula (Lydia Emilie Florentine Jannsen); Eduard Michelson. 2 p
3. Liisi Koikson. 2 p
4. Nad kõik on pärit Võru lähedalt Navi külast. 2 p
5. Jaan Kaplinski. 3 v 2 p
6. Indrek Paul Kostabi, Kalev Mark Kostabi. 2 p
7. Tallinn. 2 p
8. Harald Keres. 2 p
9. 1 tunni ja 48 minutit (e 108 minutit). 2 p
10. Granaatõun. 2 p
11. Aken ja kell. 2 p
12. Katariina II-le Krimmi (aastal 1787). 2 p
13. Pietro Mennea (1952-2013), 200 m jooks (aeg 19,72). 2 p
14. Moskva. 2 p
15. Stalinile. 2 p
16. Gruusia. 2 p
17. Alvar Tiisler. 2 p
18. Valeri ja Mihhail Korb; Tatjana ja Jüri Jaanson ja Rannar ja Viktor Vassiljev. 2 p
19. Kaija Parve (pärast abiellumist Helinurm, sõitis Visu suuskadel). 2 p
20. Kobras. 2 p